

Avskrift.

Avskrift.

DEUTSCHE GESANDTSCHAFT

- A 255/II -

KUNGL. MARINEN
DEPARTEMENTET

P.M.

1942
Unter Bezugnahme auf die heutige Unterredung zwischen Herrn Bürochef Stähle und Gesandtschaftsrat Geffcken wäre die Deutsche Gesandtschaft dankbar, eine Zusicherung zu erhalten, dass Schweden den Eisbrecherdienst für deutsche Truppen- und Nachschubtransporte nach Finnland an der schwedischen Küste bis Utö übernimmt. Sollte darüber hinaus die Gestellung schwedischer Eisbrecher für anderweitigen Einsatz im Ostseeraum möglich sein, wäre dieses dringend erwünscht.

Stockholm, den 26. Januar 1942.

KUNGL. JÄRVÄGENS
MILITÄRBYRÅN
D. Nr. 15/42

Deutsche Gesandtschaft

Stockholm, 2.2.1942

Der Transportoffizier (T.O.) ⁴² 6/2
beim Militärattaché
Tgb.Nr.61/42 geh.

Ink. d. 6/2 1942
KUNGL. JÄRNVÄGSSTYRELSEN
MILITÄRBYRÅN
D. Nr. 15/42

Presse d.
An
Kgl. Järnvägsstyrelsen
Militärbyrån

S t o c k h o l m

In Anbetracht der Eisschwierigkeiten in der östlichen Ostsee, die den bisher noch einzigen für den Nachschub auf dem Seewege nach Finnland zur Verfügung stehenden Hafen Åbo zu blockieren drohen, erscheint es notwendig, sich beizeiten über die Möglichkeiten eines Ausweges klar zu werden.

Ich wäre daher für baldige Prüfung der Frage dankbar, ob, wenn der oben erwähnte Fall eintreten sollte, eine vorübergehende Aushilfe dadurch geschaffen werden kann, dass deutsche oder auch finnische Schiffe mit Nachschub für Finnland einen zugänglichen, also nicht eisblockierten, südschwedischen Hafen anlaufen und ihre Ladung löschen können. Welcher südschwedische Hafen würde im Falle einer positiven Beantwortung vorstehender Frage hierfür geeignet sein (Trelleborg? Ystad?) ? Es würde dann der Fall eintreten, dass ~~wie~~ die durch Schweden nach Haparanda/Torneå zu fahrenden Nachschubmengen in einem schon bei früherer Gelegenheit zwischen Oberstleutnant Wrede und mir besprochenen Umfange steigern müssten, indem nämlich die Verpflegung usw. aus den Schiffen --- sei es unmittelbar, sei es über ein Zwischenlager --- auf Eisenbahnwaggons ~~den~~ umgeschlagen werden müsste.

In der umgekehrten Richtung würde es evtl. notwendig werden, Verwundete und Kranke (anstatt in Åbo) in einem südschwedischen Hafen auf ein deutsches Lazarettschiff zu verladen, nachdem sie von Torneå/Haparanda mit Lazarettzügen durch Schweden dorthin transportiert worden sind.

Bei dieser meiner Anfrage setze ich voraus, dass eine Regelung in dem skizzierten Sinne sich in dem Rahmen der bestehenden Vereinbarungen und der von der Königlich Schwedischen Regierung zugestandenen

zugestandenen Material- etc. - Transporte halten würde, dass als eine politische Demarche nicht erforderlich wäre, sondern lediglich die technischen Möglichkeiten zu prüfen und der Umfang auf Grund der Gegebenheiten festzulegen sein würde.

Ich wäre daher für Prüfung der Frage und baldige Mitteilung ob und wann ich Näheres mit Oberstleutnant Wrede mündlich besprechen könnte, dankbar.

Mauritz
M a j o r

Till

Transportofficeren hos Militärattachén,

Tyska Legationen,

Nybrogatan 21,

S t o c k h o l m.

Med anledning av Edert brev den 2. dennes rörande dels möjligheterna för ytterligare godstransporter från isfri svensk hamn till Haparanda/Torneå, dels möjligheterna för tyska sjukhuståg att i lämplig svensk hamn omlasta sårade till tyskt lasarettsfartyg, har järnvägsstyrelsen efter vederbörliga undersökningar äran anföra följande:

1. Enligt meddelande från utrikesdepartementet har i skrivelse till tyska legationen den 3. dennes förutsättningarna för isbrytarhjälp till tyska fartyg destinerade till Finland diskuterats. Härvid har framhållits, att för isbrytarhjälp synes kunna påräknas över Ålands hav, och att möjligheterna för svensk isbrytarhjälp ökas, därest berörda fartyg styra mot Landsort därefter genom Stockholms skärgård. Likaledes framhålles att i den mån möjligheter föreligga, svensk assistens givetvis kommer att lämnas utmed svenska ostkusten. Beträffande det praktiska genomförandet av här nämnda åtgärder torde samråd böra ske mellan tyske marinattachén och chefen för marinkommando, Amiral Giron.

2.

Det är styrelsen bekant, att tyska krigsmakten i Luleå disponerar vissa tillräckligt betydande reservlager, avsedda att tagas i anspråk främst vid sådana tillfällen, då transportsvårigheter uppstå. Styrelsen utgår ifrån att i första hand dessa lagertillgångar tagas i anspråk, därest isförhållandena tillfälligtvis omöjliggöra framförandet av fartyg mellan tyska och finska hamnar och styrelsen kommer i all den utsträckning så bliver möjligt att härvid underlätta transporter från Luleå till Torneå/Haparanda. Styrelsen förutsätter likaledes att från Torneå återgående tyska tomvagnar få disponeras för lastning i Luleå och förnyad transport till Torneå/Haparanda.

3.

Styrelsen kommer att eftersträva, att färjeförbindelserna via Trelleborg, Malmö och Hälsingborg i möjligaste mån hållas i gång även om issvårigheter här skulle uppträda. Huvudintresset kommer härvid att inriktas på leden Trelleborg - Sassnitz. För tillfället rådande transportsituation, framför allt å järnvägslinjerna i mellersta och övre Norrland, omöjliggör för styrelsen att åtaga sig ytterligare transporter från Tyskland till Haparanda utöver de, som ankomma via färjelederna. Under rådande förhållanden måste

Avskrift.KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTETTill
Tyska militärattachén,
Tyska Legationen,
Nybrogatan 21,
Stockholm.

I anledning av Tyska Beskickningens promemoria den 26 januari 1942 angående svensk isbrytarassistans åt tyska trupp- och andra transporter till Finland får utrikesdepartementet äran meddela följande.

För den isbrytarhjälp, varom här skulle vara fråga, finnas på svenska ostkusten endast tvenne under nuvarande svåra isförhållanden i Östersjön användbara isbrytare. Dessa erfordras för att hjälpa svensk och utländsk handelssjöfart från Landsort söderöver samt till Gotland. På grund härav torde möjligheterna att disponera havsisbrytare för andra uppgifter bliva begränsade. Dock skulle utsikterna för att kunna lämna svensk isbrytarassistans åt här ifrågavarande transporter ökas, om berörda transportfartyg styra mot Landsort och därefter genom Stockholms skärgård. Assistans över Ålands hav kunde därefter lämnas av finsk isbrytare. I den mån möjligheter föreligga, kommer svensk assistans givetvis även att lämnas utmed svenska ostkusten.

I detta sammanhang må framhållas vikten av att de fartyg, som användas för ifrågavarande transporter äro tillräckligt starkt byggda för att kunna motstå påfrestningarna i skruvis samt utrustade med tillräcklig proviant för att kunna hålla ut till sjöss, till dess isbrytarassistans kan lämnas.

Från svensk sida förutsättes att i likhet med föregående år ersättning in natura lämnas från tysk sida för den olja, som förbrukas vid assistans av här berörda tyska transporter.

Stockholm den 3 februari 1942.